

Zdeněk Brožek, příběh zemědělce

Zpracovali žáci Komunitní školy Volavec

Kamera a střih: David Lukeš

Scénář: Štěpán Žák, Alžběta Žáková, Jakub Polakovič, Hubert Kubín a Robin Žák

Namlouvání komentářů: Jakub Polakovič, Robin Žák , Alžběta Žáková,

Zdeněk v náručí dědečka, sedláka Františka Votrubce

Babička a děda Votrubcovi před statkem

Brožkovi bydleli na statku na Volavci. Když byl Zdeňkovi jeden rok, byl dědeček Josef Brožek donucen vstoupit do JZD. Nechali jim jen jednu krávu a malé políčko. Dědeček František Votruba už v JZD byl. Kolektivizace probíhala dost chladnokrevně.

Místní opilec, odvádí posledního koně do družstva (Sobotka 1956)

Tak tyhle lidí nazývali tak zvaně vesnickými boháči, aby v lidech vzbudili závist až nenávisť, pak ty konce byly někdy dost tragický.

Josef Brožek se stal vedoucím Výmlatového střediska. Jednou večer šel zkontrolovat družstevní obilí.

A představte si, že toho největšího komunistu tam načapal, jak tam krade obilí. Ironie byla taková, že ten komunistu mu začal vyhrožovat, že jestli to na něj řekne, tak děda půjde sedět, protože jemu uvěřej. Ten komunistu měl vždycky pravdu. Taková byla doba!

Výlet s rodiči do Rakouska – 60. léta

Traktor ZETOR 15

V 60. letech byla atmosféra volnější. Brožkovi doufali, že budou zase soukromě hospodařit, tatínek pana Brožka koupil malý traktor – ZETOR 15. Ale režim zase přitvrdil. Zdeněk Brožek vystudoval techniku a stal se správcem počítačové sítě.

ZETOR 15 po renovaci po roce 1989

Teprve listopad 1989 přinesl změnu a v panu Brožkovi se probudily selské geny. Opravil tatínkův ZETOR 15...

Po revoluci, když přišla nová svoboda, obnovil po dědečkovi to hospodářství. Už jenom z toho pocitu morální povinnosti po těch předcích.

Hned po revoluci by bylo bláznovství, vzít si všechno a z holýma rukama obdělávat 9 hektarů, to nešlo. A tenkrát ty restituce byly takový, že ti soudruzi dělali všechno možný, aby nám nic nemuseli vydat. To bylo hrozně zdlouhavý. Tenkrát to dědovi sebrali během jednoho dne a mně pak trval čtyři roky, než mi něco vrátili. Jsme nic neměli. Stroje, který děda dal do družstva, nebyly. Pole byla v takovém stavu, v jakém byla. Děda tam měl krásný aleje švestek, všechno bylo vytahaný, pole byl jeden velkej lán, zvoranej ještě z kopce dolů, takže dole byla obrovská eroze. A postupně jak jsme získávali mechanizaci, tak jsem si ty pozemky bral a začali jsme postupně hospodařit.

Náš tým před obchodem Rodinné farmy Brožkových, chodíme sem pro svačiny

Krávy Brožkových na pastvě na Volavci, v pozadí hrad Trosky

Dnes mají Brožkovi prosperující farmu, ale pan Brožek si dobře pamatuje dědečkovu vyprávění o zajetí v Rusku na Sibiři.

A hlavně tam byl v tom roce 17, kdy tam vlastně byla ta slavná, v uvozovkách, říjnová revoluce. Tak říkal, že to viděl na vlastní oči, že to tam ti komunisti zvrátili. Doslova říkal, že to byla taková parta otrhanců. A když tady v osmačtyřicátým přišel ten puč komunistickéj, tak se tomu smál. Říkal: „To se u nás v takový vyspělý demokracii nemůže uchytit, takový režim.“ To se tenkrát i říkalo, ti lidé, kteří tomu nevěřili, říkali, tohle do švestek nevydrží.

Režim ale vydržel 41 let. Všechny nás překvapilo, jak jednoduše může demokracie padnout.